

Основно училище “Васил Левски”, с. Хитово,
община Добричка, област Добрич

Утвърждавам:
/Д. Тодорова/

П Р А В И Л Н И К ЗА ОСИГУРЯВАНЕ
НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА
ВЪЗПИТАНИЕ ОБУЧЕНИЕ И ТРУД
ЗА УЧЕБНАТА
2020 - 2021

Настоящият правилник е актуализиран и приет на Педагогически съвет,
протокол № 9 /11.09.2020

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

Чл.1. С този правилник се определят изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.

Чл.2. Правилникът се отнася за всички участници в учебно- възпитателния процес и трудова дейност (ученици, учители и друг персонал) и урежда техните права и задължения по осигуряване и контролиране на БУВОТ.

Чл.3. Правилникът се утвърждава от директора на училището, не по-късно от началото на учебната година.

Чл.4. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, технически средства, материали и вещества и при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България.

РАЗДЕЛ 1

Област и ред за прилагане на правилника

Чл.5. Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедagogическия персонал в ОУ „ Васил Левски”, както и за лицата , които по различни поводи се намират в училищните сгради , площадки , терени и други.

Чл.6./1/ За осигуряване на безопасни условия на възпитание , обучение и труд при извършване на трудови дейности извън установените с Правилника за дейността на училището и длъжностните характеристики се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.

/2/. Неделима част от Правилника са длъжностните характеристики , различните видове инструктажи , наредби по охрана на труда , пожарна безопасност , безопасност на движението и гражданска защита , както и Раздел 5 от Правилника за дейността на училището.

Чл.7. Отговорност за изпълнението на Правилника носи училищното ръководство.

РАЗДЕЛ 2

Права , задължения и отговорности на длъжностните лица и учащите за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание , обучение и труд:

Чл.8. Училищното ръководство е длъжно:

/1/. Да осигурява редовно и качествено провеждане на всички видове инструктажи за безопасността на труда преди започване и по време на учебната година.

/2/. Да осъществява повишен контрол и надзор за изпълнение на изискванията за безопасни условия възпитание , обучение и труд.

/3/. Да следи стриктно за допускане за работа в училище само на напълно обезопасени машини и съоръжения.

Чл.9. Педагогическият персонал е длъжен:

/1/. В началото на всяка учебна година класните ръководители задължително запознават учениците с: Правилника за дейността на училището, правилата за придвижване на учениците като пешеходци или пътници в транспортни средства, поведението на учениците при организиране на извънучилищни дейности, походи лагери екскурзии, поведението на учениците при стихийни бедствия и крупни производствени аварии, противопожарните изисквания и евакуационния план на училището.

1а/.В началото на всяка учебна година учителите по физическо възпитание и спорт запознават учениците с нормите за безопасност в физкултурен салон и спортна площадка.

/2/.При провеждане на спортни игри , състезания и други извънучилищни дейности класните ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели , участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства.

/3/.Списъците на учениците от групите заминаващи на поход екскурзия, наблюдение и т.н. се предават на директора в десетдневен срок от заминаването и след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутният лист за придвижване на групата.

/4/.Екскурзиите се провеждат само с изправни моторни превозни средства и от лицензирани транспортни фирми.

/5/.Преди провеждане на общински ,регионални или национални спортни състезания участниците ученици, задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителите по физическо възпитание или треньорите.

/6/. В началото на годината съвместно с родителите за всеки ученик от първи клас се определя най-краткия и безопасен път от дома до училището и обратно.

/7/.Задължително е разглеждането на темите по безопасност на движението и гражданска защита в часа на класа.

/8/.След приключване на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно технически средства и осветление.

/9/Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите и стълбищата в училищната сграда и за поведението им в класните стаи и кабинети.

Чл.10. Непедагогическият персонал е длъжен:

/1/.Да спазват установената трудова , техническа и технологична дисциплина да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.

/2/.Да се явяват на работа в състояние , което им позволява да изпълняват възлаганите задачи и да не употребяват преди и през работно време алкохол или други упойващи вещества.

/3/.Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.

/4/.Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата които биха могли да пострадат при извършената от тях работа или дейност

/5/.Да поддържат реда , необходимата чистота , културна и приветлива обстановка на работното място.

/6/.Да не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.

/7/.Да не работят с машини , които не познават.

/8/.Да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасните методи на труд.

/9/.Периодично или по конкретен случай да се запознават с изискванията за безопасна работа , отнасяща се за работното място на което работят. /10/.Имат право да откажат изпълнението или преустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им , като незабавно уведомят за това прекия си ръководител.

/11/.Имат право да откажат изпълнението на работата, за която не са инструктирани или нямат изискваната се правоспособност.

/12/.Обслужващия персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло

/13/.До началото на учебната година задължително се осигуряват от длъжностното лице необходимите медикаменти за до лекарска помощ.

/14/.При пожар, земетресение авария, стихийно бедствие и други ,хигиенистите на смяна и невъоръжената охрана осигуряват отварянето на вратите на изходите за евакуация на учениците.

15/.За училищни нужди се закупуват или приемат като дарения само уреди, съоръжения пособия , учебно-технически средства и други , отговарящи на БДС.

/16/.Леснозапалими материали се съхраняват от отговорника на строго определените за целта места , безопасни за здравето и живота на учениците и трудовия колектив.

17/.Забранено е запалването на събраните отпадъци и листа в училищния двор и около него.

/18/.През есенно-зимния период стриктно да се спазва планът за работа при зимни условия с оглед на безопасните и здравословни условия на труд.

Чл.11.Учениците са длъжни:

/1/.При придвижване до дома към училище стриктно да спазват правилата за движение по пътищата.

/2/.Придвижването по коридорите и стълбищата в училищната сграда да става спокойно и само от дясно.

/3/.Пет минути преди почването на часа учениците заемат работните си места и спокойно изчакват идването на преподавателя.

/4/.Категорично се забранява качването по первазите на прозорците както и катеренето по спортните съоръжения без разрешението на преподавателя по физическо възпитание.

/5/.Организирането и провеждането на спортни игри и състезания в двора на училището ,физкултурния салон и спортните площадки да става само в присъствието на учител.

/6/.По време на извънкласни и извънучилищни мероприятия задължително да се спазват указанията на класния ръководител или учителя. /7/.Категорично се забранява пипането и боравенето с учебно-технически средства и пособия в отсъствието на учител.

/8/.Категорично се забранява пипането на счупени и повредени контакти и електрически ключове. При откриване на повредени такива , незабавно уведомяват класния ръководител , учителя или училищното ръководство.

Чл.11.Конкретните права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учениците за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание , обучение и труд по типовите работни места са включени в отделни инструктажи , като приложения на настоящия правилник.

Г Л А В А В Т О Р А

Условия ,изисквания и правила за безопасно и здравословно провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност

РАЗДЕЛ I Общи положения

Чл.12.Работникът или служителят е длъжен да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнението на работата за която се е уговорил.

Чл.13.Правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за специфични производства и дейности , както и за отделни машини , съоръжения работни места , се разработват и утвърждават от директора .Те не могат да

противоречат на нормативните изисквания и се обявяват по подходящ начин на работните места.

Чл.14. Лица без необходимите знания и умения , предвидени в правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд , не се допускат на работа.

Чл.15. При нарушаване на правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд се носи отговорност.

Чл.16. При неизпълнение на задълженията си във връзка с осигуряване здравословни и безопасни условия на труд директорът /работодателят/ и съответното длъжностно лице подлежат на наказание.

Чл.17. Директорът /работодателят/ има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд.

Чл.18. Учителите, работата на които е свързана с използване , обслужване и поддържане на съоръжения , средства и др., се инструктират за правилата по охрана на труда.

Чл.19. Учителите от своя страна разработват правила за безопасни условия за възпитание, и труд по учебните предмети по които преподават.

Чл.20. Учителите по физическа култура подготвят в края на годината и при необходимост справка и изискват от училищното ръководство извършването на ремонт на всички спортни уреди и пособия във физкултурния салон и на спортните площадки. Годността на същите се проверява от комисия , а тези които не могат да се поправят се бракуват.

Чл.21. В края на всяка учебна година комисия проверява състоянието на училищната сграда и всички съоръжения, физкултурни пособия, апарати, учебно-технически средства, уреди, машини , осветителни тела , съставя протокол и прави предложение за ремонт и брак.

Чл.22. До началото на всяка учебна година задължително се от ремонтират или бракуват всички машини съоръжения по списъка на комисията.

Чл.23. В началото на всеки отоплителен сезон , но не по-късно от 15 октомври , комисия в същия състав проверява и докладва за готовността на ел. инсталацията в училището.

Чл.24. В началото на всяка учебна година класните ръководители в часа на класа, запознават и инструктират срещу подпис учениците със съответните раздели от настоящия правилник.

Чл.25. В началото на всяка учебна година учителите по физическо възпитание в първото занятие по предмета инструктират срещу подпис учениците във връзка с изискванията за безопасност при ползването на уреди, съоръжения, физкултурни пособия и др.

Чл.26. Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия , като своевременно в началото на зимния сезон се осигуряват необходимите противопожарни средства, сол пясък лопати и др.

Чл.27. При извършване на ремонтни дейности в училищната сграда, директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до неговото приключване.

Чл.28. При станала злополука незабавно се уведомява медицинския специалист, училищното ръководство и родителите на ученика или близките на служителя или работника.

Чл.29. Дежурните учители за деня извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването им незабавно уведомяват класния ръководител и училищното ръководство.

РАЗДЕЛ II

Изисквания към машини и съоръжения и работни места за хигиена и безопасна работа

Чл.30. Преди началото и след края на учебните занятия помощният персонал почиства и проветрява всички класни стаи , кабинети и канцеларии.

Чл.31. Задължително преди началото и след края на учебните занятия същите забърсват с влажна кърпа всички чинове , маси, бюра ,первази и подови повърхности.

Чл.32. Коридорите и стълбищата в училищната сграда се забърсват от чистачките в началото и след края на учебните занятия, както и след всяко голямо междучасие

Чл.33. Санитарните възли се измиват обилно и дезинфекцират в началото и след края на учебните занятия, както и след всяко голямо междучасие.

Чл.34. Физкултурния салон се измива в началото и след края на учебните занятия, както и през всяко голямо междучасие.

Чл.35. Помощния персонал измива прозорците всяка ваканция .Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне , с изправни маси или стълби.

Чл.36. Училищния двор и спортните площадки се помитат основно преди началото на учебните занятия .След всяко голямо междучасие се събират отпадъците от кошчетата за боклук.

Чл.37. Прилежащите територии извън оградата на училището се почистват веднъж седмично.

Чл.38. При обилен снеговалеж дворът на училището и прилежащите му територии се почистват и обработват с пясък и сол.

Чл.39. Във физкултурния салон учениците влизат със съответното игрално облекло и организирано под ръководството на преподавателя.

Чл.40. Преди започване на учебния час е забранено ползването на спортния инвентар без разрешение на преподавателя.

Чл.41. Учебните кабинети, класните стаи, физкултурен салон трябва да бъдат механично, електро и пожар обезопасени.

Чл.42. Задължително е спазването на изискванията на ПБТ и инструкциите за безопасна работа , с които учениците трябва да бъдат запознати.

Чл.43. Всички учебно-технически средства да се използват по своето предназначение и съобразно изискванията по БХТ.

Електрообзавеждане и електрообезопасеност

Чл.44. Електрическите уредби ,съоръжения, инсталации и съставлящите ги елементи по устройство и изпълнение да отговарят на изискванията на Правилника за устройство на електрическите уредби, стандартните документи, както и да са съобразени със специфичните условия на експлоатация и изисквания за поддържане и ремонт.

Чл.45. При необходимост да се вземат допълнителни технически и организационни мерки .

Чл.46. Да се спазват изискванията за безопасна работа при експлоатация и поддържане на електрическите уреди и съоръжения, електрическите инсталации и проводници.

Чл.47. Не се допуска работа с неизправни електрически щепсели, съединения, ключове, кабели и шнулове.

РАЗДЕЛ III

Хигиенни и здравословни изисквания на работните места **Общи изисквания**

Чл.48.Работните места и видовете дейности на ученици, учители и помощен персонал да са съобразени с изискванията на нормативните документи.

Чл.49.Учебните стаи, кабинети физкултурен салон, канцеларии и др. Да бъдат в помещения с благоприятни условия за работа.

Чл.50.Учебните стаи ,кабинети ,физкултурен салон и канцеларии да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания за микроклимат, осветление, вредни вещества ,шум, лъчения, вибрации и др.

Чл.51.За всеки ученик в работните помещения да бъдат осигурени минимална площ 1,3 кв. м и кубатура 4 куб. м.

Микроклимат –температура ,влажност и скорост на въздуха

Чл.52.Хигиенните изисквания към Микро климатичните параметри на въздуха да отговарят на БДС 14776/87.

Чл.53.Да се спазват оптималните норми за температура на въздуха на работните места в зависимост от периода на годината.

Чл.54.Когато по технически или други причини не е възможно да се осигурят оптималните ,да се спазват допустимите норми за: -температура на въздуха до 13 градуса, -относителна влажност на въздуха между 30 и 75%

Чл.55.При ниски температури, висока влажност ,голяма скорост на движение на въздуха и при работа на открито за помощния персонал се прилагат рационални режими на труд и почивка.

Чл.56.Когато това е необходимо в работните помещения могат да се включат допълнителни отоплителни тела ,които да отстоят от горими и трудно горими конструкции и мебели на разстояние най-малко 80см.

Естествено и изкуствено осветление

Чл.57.Всички помещения ,независимо от времето на пребиваване в тях трябва да бъдат осигурени с естествено осветление.

Чл.58.Помещения в които обективно е доказана възможността да се осигурят нормите за естествено осветление ,могат да се осветяват през деня със смесено осветление.

Чл.59.Естественото осветление може да бъде странично ,горно или комбинирано и да осигурява хигиенните изисквания съобразно БДС 1786-84

Чл.60.Да се спазват отрасловите норми за изкуствена осветеност на работната повърхност в лука както следва.

-класни стаи и учебни кабинети в средата на дъската 500, на работните маси и чинове 300

-кабинет по рисуване на дъската 300 на работните места 500

- кабинети и учителска стая 200

- физкултурен салон на пода 200

- столова 200

- стълбища 50

- коридори 150

-канцеларии и административни помещения 400

Шум и вибрации

Чл.61. Да се спазват допустимите стойности на нивата на шума

Чл.62. При обучение на ученици до 15-годишна възраст не се допуска пребиваването им на места , където звуковото ниво на шума превишава 70 дБ

Чл.63. Да се полагат всички технически решения за премахване или обезшумяване на източниците на шум.

Вредни вещества

Чл.64. Вредните вещества да се съхраняват в помещения със заключвани шкафове, подходящ начин за отопляване, противопожарно обзавеждане и инвентар , приспособления за промиване на очите ,аптека с медикаменти за първа помощ и др.

Чл.65. Работещите с тях да са запознати с техните свойства и правилата за работа.

Чл.66. Забранява се престоя на учениците до 18 год. в помещения и обекти с налични вредни вещества във въздуха над пределно допустимите концентрации.

Чл.67. Да не се възлагат на ученици до 18 год. възраст дейности , при които има контакт с вредности , посочени в Приложение №3 към чл.8 от Наредба №13 на МНЗ от 1999г.

Йонизиращи лъчения и електромагнитни полета

Чл.68. Да не се възлагат дейности на ученици до 18 годишна възраст при които има контакт с йонизиращи лъчения и канцерогенни вещества.

Чл.69. На ученици до 18-годишна възраст не могат да се възлагат дейности, при които има контакт с електромагнитни полета с наднормени нива, съгласно санитарно-хигиенните норми и стандарти по БДС-4525-78

Физическо натоварване

Чл.70. За ученици до 18-годишна възраст не се разрешават дейности свързани с повдигане и пренасяне на тежести.

Чл.71. Забранена е работата , свързана с пренасяне на тежести над регламентираните с ДВ.бр.25 от 1971г. И доп. Бр.58 от 1979г. Норми за физическо натоварване на работниците. Санитарно – битово осигуряване

Чл.72. Условието за санитарно-битово и медицинско обслужване на персонала и учениците съобразно санитарните норми и изисквания се осигуряват от директора на училището. Водоснабдяване и канализация

Чл.73. Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода за хигиенно-санитарни ,питейно-битови и противопожарни нужди.

Чл.74. Да се поддържа в изправност водопроводната инсталация и канализационната система. Карти за условията на труд

Чл.75. Периодично на 3 год. от специализираните лаборатории да се да се извършват измервания и оценка на условията на труд на типовите работни места.

Чл.76. За всяко типово работно място да се състави карта за условията на труд с параметрите на работната среда съгласно Наредбата за комплексното оценяване на условията на труд , утвърдена с ПМС №163 от 1991г.

РАЗДЕЛ IV

Противопожарна охрана

Чл.77.С противопожарна Наредба , утвърдена от директора на училището , да се създадат условия за недопускане на пожари.

Чл.78.Противопожарната Наредба се спазва задължително от всички.

Чл.79.Училищното ръководство да извършва постоянен контрол по спазване на противопожарната Наредба.

Чл.80.Базите за провеждане на зелено училище, зимни и летни лагери трябва да бъдат осигурени със средства за гасене на пожар и телефонна връзка.

Чл.81.Забранено е настаняването на учениците в сгради , неосигурени със средства за гасене на пожар.

Чл.82.Персоналът придружаващ учениците на зелени училища , зимни и летни лагери , задължително се запознава с правилата за противопожарна охрана и начина за ползване на наличните средства за гасене на пожар в ползваните сгради.

Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия.

Чл.83.При провеждане на масови мероприятия в сградата на училището задължително присъства учител или член училищното ръководство , който да следи и отговаря за спазване правилата за противопожарна охрана.

Чл.84.При провеждане на масово мероприятие е забранено.

-осъществяването на светлинни ефекти с използването на химически и други вещества , които могат да причинят пожар.

-да се гаси напълно осветлението в помещението

-разполагане на маси ,столове и други предмети в помещението по начин , който ще затрудни бързото му напускане от присъстващите.

-украсата с електрически илюминации да се извършва само от правоспособен електротехник

РАЗДЕЛ V

Работно облекло и предпазни средства

Чл.85.Предпазните средства и работно облекло се осигуряват съгласно реда и изискванията , определени с колективните трудови договори и се ползват само по предназначението им в работно време.

Чл.86.Разходите по доставка на работно облекло се осигуряват по бюджета на училището.

РАЗДЕЛ VI

Правила и изисквания за безопасна работа в учебните кабинети , физкултурни салони и други работни места и дейности

Чл.87.Директорът на училището в началото на всяка учебна година утвърждава правила за безопасна работа при обучението по физическо възпитание. Извънучилищна дейност

Чл.88.При организиране на извънучилищни мероприятия ръководителя на групата изготвя и представя на директора план за провеждане на мероприятиято

Чл.89.Извънучилищни мероприятия се провеждат след получаване на писмено разрешение от директора и проведен инструктаж с учениците

Чл.90.Директорът запознава ръководителя на групата с конкретните му задължения за осигуряване на безопасно провеждане на извънучилищното мероприятие.

Организирано придвижване на деца , ученици и друг персонал като пешеходци или пътници в превозни средства

Чл.91.При организирано придвижване на групи е задължително спазването на правилата за движение , охрана на труда и защита при природни и други бедствия.

Дейност в случай на пожар, производствена авария или природни бедствия

Чл.92.В тези случаи задължително се спазва плана на училището за действие при бедствия , аварии, катастрофи и пожари.

Г Л А В А Т Р Е Т А

Инструктажи и обучения по безопасността ,хигиена на труда и противопожарна охрана

Чл.93.Директорът на училището създава организация за цялостното провеждане на видовете инструктажи /начален, периодичен, на работното място, ежедневен, извънреден/ ,определя техния обхват , продължителност ,тематика и програми, както и длъжностните лица ,които ще ги извършват. -начален инструктаж –при назначение на ново постъпили

-периодичен инструктаж –непедагогически персонал на всеки три месеца. -- Педагогически персонал и ученици-три пъти през учебната година 1-ви със започване на първия учебен срок. 2-ри –след приключване на коледната ваканция до. 3-ти след приключване на пролетната ваканция .

Чл. 94.В началото на всяка учебна година със всички ново постъпили учители ,служители ,работници и ученици се провежда начален инструктаж за безопасни условия за възпитание , обучение и труд и периодичен за целия персонал съгласно заповед.

Чл.95.Не се допускат на работа лица , които не са инструктирани.

Чл.96.Инструктажите по безопасност на движението , организация на работа в училището и действия при пожар, авария, наводнения и катастрофи се провеждат от класните ръководители в началото на учебната година и втория учебен срок.

Чл.97.Инструктажите за осигуряване на безопасни условия на обучение по физическо възпитание се провеждат от учителите по предмета в началото на учебната година.

Чл.98.Инструктажите при всяко излизане за извънучилищни дейности и пътувания се извършват от ръководителя на групата.

Чл.99.Проведените видове инструктаж задължително се документира и оставят като приложение в Книгата за инструктажи.

Чл.100.Въвеждането ,воденето и съхранението на документацията за дейностите , осигуряващи здравословни и безопасни условия на обучение и труд се изпълнява от определено със заповед длъжностно лице.

Чл.101.Контролът по спазването на изискванията за организацията ,реда и условията за провеждане и документирание на видовете инструктажи се осъществява от директора на училището.

Г Л А В А Ч Е Т В Ъ Р Т А

Трудови злополуки

Чл.102. За трудови злополуки се считат всички травматични ,станали по време ,във връзка или по повод на извършената работа , като и всяко увреждане на здравословното състояние , настъпило при изпълнение на възложени трудови задължения по длъжностна характеристика или извън нея.

Чл.103. Регистрират се всички трудови злополуки , които са станали с работници или служители и са предизвикали загуба на работоспособността за един или повече дни.

Чл.104. За всяка трудова злополука самият пострадал или най-близкият свидетел незабавно уведомяват директора на училището.

Чл.105. Трудовата злополука се установява от директора на училището с акт в тридневен срок ,считано от деня на злополуката ,а професионалното заболяване в тридневен срок от неговото констатиране от съответните здравни органи.

Чл.106. Директорът на училището организира регистрирането , отчитането и анализирането на трудовите злополуки и професионални заболявания по установения ред в Р.България.

Чл.107. Директорът на училището незабавно уведомява РУО на МОН, регионалните инспекции по труда,органите на МВР ,прокуратурата и Гражданска защита в случаите на тежки или със смъртен изход трудови злополуки и тежки аварии.

Чл.108. Мерки за предотвратяване на трудови злополуки и на общите и професионалните заболявания се вземат от директора на училището.

Г Л А В А П Е Т А

Долекарска помощ

Чл.109. Да се спазват утвърдените от министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалните грижи правила за оказване на първа до лекарска помощ .

Г Л А В А Ш Е С Т А

Преходни и заключителни разпоредби

§1. Този Правилник се издава на основание чл.277/1/ от КТ, наредба №3 за инструктаж на работниците и служителите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана и чл.5/1/ от Инструкция №5 от 05.07.96г. на МОН

2. Настоящия правилник влиза в сила от 15.09.2020год.

§3. Контролът по спазването на правилника се осъществява от директора на училището.

НУ «Христо Ботев» с. Септемврийци

Утвърдил:

Директор: Д. Тодорова

ПРОГРАМА

за провеждане на начален инструктаж по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и пожарна безопасност с работници и служители

Провежда се индивидуално или групово в деня на постъпване на работа по следните въпроси:

НАЧАЛНИЯТ ИНСТРУКТАЖ СЕ ПРОВЕЖДА ИНДИВИДУАЛНО ИЛИ ГРУПОВО В ДЕНЯ НА ПОСТЪПВАНЕ НА РАБОТА ПО СЛЕДНИТЕ ВЪПРОСИ

ПОЛОЖЕНИЯ НА ТРУДОВОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

1. Основни задължения на страните по трудовото правоотношение за осигуряване и спазване на изискванията за безопасна работа.
2. Работно време и почивка.
3. Специална закрила на някои категории работници и служители / специална закрила на непълнолетните, специална закрила на жените, стаи за лична хигиена /.
4. Контрол по спазване на изискванията за безопасна работа.
5. Трудови злополуки. Разяснения за причините и характера на най-често допусканите трудови злополуки. Примери за допускани грешки и нарушения. Основни положения и ред за регистриране на трудовите злополуки и професионалните заболявания.

БЕЗОПАСНОСТ НА ТРУДА

1. Правоспособност и квалификация.
2. Инструктаж по безопасност, хигиена на труда и ППО.
3. Запознаване с условията за възпитание, обучение и труд в УЗ. Специфични опасности и рискове и тяхното непосредствено и отдалечено въздействие.
4. Конкретни правила и изисквания по безопасността на труда за дейностите, технологичните процеси, работните места, машините, съоръженията, механизмите, инструментите, с които ще се работи.
5. Енергийни уреди и съоръжения на територията на училището и общи изисквания за безопасната им експлоатация.
6. Правилно съхраняване на опасни химически вещества, начин на безопасна работа с тях и мерките, които трябва да бъдат предприети при евентуално разливане и разпиляване.

7. Лични и колективни предпазни средства, специално работно облекло – значение и начин за ползване и съхранение при бедствия / общи бедствия за града и извънредни обстоятелства /.
8. Опасни работни места, свързани с висок риск – възможни аварии , повреди и усложнения, които могат да възникнат. Аварийни планове .
9. Знаци и сигнали за безопасност на труда и ППО.
10. Установен ред в района на училището и на работните места.

ХИГИЕНА НА ТРУДА

1. Основни правила и изисквания по хигиена на труда.
2. Вредни за здравето фактори на работната среда и трудовия процес и въздействието им върху здравето на човека / промишлени отрови, шум и вибрации .
3. Запознаване със специфичните опасности и рискове за здравето, свързани с конкретните технологии и употребяване материали и с начините и средствата за предпазване.

ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

1. Пожарна и взривна опасност на работните места в района на училището. Противопожарни мерки , които трябва да се спазват , както и начините за работа с уредите , съоръженията и инсталациите за известяване и гасене на запалвания и пожари.

ТРАНСПОРТ И БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО

1. Безопасност на движението в района на учебното заведение и извън него.
2. Безопасно транспортиране на деца, ученици, педагогически, непедagogически персонал, на материали и горива.

ОКАЗВАНЕ НА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ ПРИ УВРЕЖДАНЕ НА ЗДРАВЕТО ПРИ РАБОТА

1. Общи правила за оказване на до лекарска помощ при злополуки и отравяния

РАЗВЕЖДАНЕ НА ИНСТРУКТИРАНИТЕ ИЗ РАЙОНА НА УЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ

1. Запознаване със съществуващите опасности в района на училището – машини, съоръжения, шахти, използван транспорт.
2. Установени знаци и конкретни забранителни разпоредби, действащи в учебното заведение и сигнализации.
3. Местата на противопожарните уреди, съоръженията и средствата за известяване в случай на пожар или експлозия. Аварийни пътища.

РЕГИСТРАЦИЯ

1. Следва регистрация на лицата , с които е проведен началния инструктаж в специална книга за начален инструктаж и издаване на служебна бележка , която се съхранява в личното досие на работника и служителя.

НАЧАЛЕН ИНСТРУКТАЖ ПО БЕЗОПАСНОСТ, ХИГИЕНА НА ТРУДА И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА С РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ
ПОЛОЖЕНИЯ НА ТРУДОВОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО
ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ В УЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ ЗА ЗБУТ

1. Работниците и служителите да се грижат за здравето и безопасността си и за здравето и безопасността на учениците.
2. Работниците и служителите да съдействат на работодателя при осъществяване на организацията за ЗБУТ.
3. Работниците и служителите да уведомят незабавно работодателя или други длъжностни лица при възникнала обстановка на работното място, която може да представлява сериозна опасност за здравето и живота му и за здравето и живота на учениците.
4. Всеки работник и служител да изпълнява работата си точно и добросъвестно, да се явява на време на работа и да стои на работното си място до края на работното време.
5. Всеки работник и служител да се явява на работа в състояние, което му позволява да извърши възложената му работа, да не употребява през работно време алкохол или други упойващи вещества.
6. Всеки работник и служител трябва да спазва техническите и технологични правила за ЗБУТ и правилата за вътрешния трудов ред , да бъде добре инструктиран, да бъде лоялен към работодателя, да не злоупотребява с доверието му.
7. Работодателят е този, който разполага с възможността да ръководи, организира и управлява охраната на труда, като част от трудовия процес.
8. Работодателят е в правото си да възлага своите задължения за ЗБУТ за изпълнение на други длъжностни лица, като ги подпомага в пряката им дейност

ОТГОВОРНОСТИ

1. Съгласно чл. 413 от КТ , който нарушава правилата за ЗБУТ, ако не подлежи на по-тежко наказание се наказва с глоба в размер от 20 до 250 лв., за повторно нарушение от 40 до 500 лв.
2. Работодател или длъжностно лице, което не изпълнява задълженията си за осигуряване на ЗБУТ се наказва с глоба в размер от 250 до 1000 лв., за повторно от 500 до 2000 лв.

ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ

1. За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко

- увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.
2. Регистрират се всички тр. зл., проф.заболявания, които са станали с работниците и служителите и са предизвикали загуба на работоспособност за един или повече дни.
  3. Тр.зл. се регистрират и разследват с цел да се изучат причините за възникването им , да се вземат мерки те да не се повтарят. Тр.зл. се установява от директора на уч.зав. с акт в тридневен срок.
  4. Директорът организира регистрирането, отчитането и анализирането на тр.зл. и професионалните заболявания по установения в РБ ред.

БЕЗОПАСНОСТ НА ТРУДА

ДИРЕКТОР

Отговаря за цялостното изпълнение на изискванията по безопасни условия на възпитание, обучение и труд в уч.заведение по действащите нормативни документи, указания и заповеди на МОН, по въпроси на охраната на труда.

УЧИТЕЛИТЕ

Разработват правила за безопасни условия на възпитание, обучение и труд по учебните предмети, по които преподават.

КЛАСНИТЕ РЪКОВОДИТЕЛИ

- ❖ В началото на учебната година запознават учениците и техните родители с правилника за вътрешния трудов ред в училище и с училищния учебен план
- ❖ В началото на учебната година и след всяка ваканция инструктират учениците по безопасни условия на възпитание, обучение и труд

УЧИТЕЛИТЕ В ЦДО

- ❖ Организируют и ръководят самостоятелната уч. подготовка на учениците от ЦДО и се грижат за храненето, отдиха и самоподготовката на учениците, за здравословното им състояние и за опазване на уч. имущество.
- ❖ Напускат уч. сграда след вземането на всички ученици от ЦДО от техните родители

ДЕЖУРНИТЕ УЧИТЕЛИ

- ❖ За деня- извършват превантивен контрол по спазването на правилата за безопасност и при нарушаването им от учениците незабавно уведомяват кл.р-л и училищното ръководство
- ❖ Напускат последни сградата след приключване на занятията

УЧИТЕЛЯТ ПО ФИЗ.КУЛТУРА

Ежедневно, преди започване на занятията по ФВС, да извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват

НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ

- ❖ Да поддържа реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното си място
- ❖ Да спазват правилата за ЗБУТ, БД и ППО, да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната работа или дейност

СЧЕТОВОДИТЕЛ

Организира приемането и изготвянето на необходимата документация

- ❖ длъжностни характеристики
- ❖ лични досиета
- ❖ документи за пенсиониране
- ❖ актове за трудови злополуки

ХИГИЕНА НА ТРУДА

1. Режимът на уч. занятия е установен в уч. правилници и задължително се спазва от всички учители и ученици.
2. Забранява се увеличаване продължителността на уч. час и съкращаване на междучасията.
3. Учителят няма право да отстранява ученик от час , от извънурочни и извънучилищни работи по каквато и да е била причина.
4. Хигиенните изисквания към микроклиматичните параметри на въздуха в работните помещения да отговарят по БДС 1479 / 1987 г.
5. Всички помещения независимо от времето на пребиваване в тях трябва да бъдат осигурени с осветление , което да осигурява хигиенните изисквания , съобразно БДС 1786 / 1984 г.
6. Съхраняване в подходящи помещения на всички материали , криеци рискове за здравето и живота на учениците и трудовия колектив.
7. При използване на дезинфекционни средства е необходимо да се спазват конкретните технологии за ЗБУТ.

ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

1. В случай на пожар да не се допуска паника и да се действа организирано и уверено.
2. Задължително е спазването от всички – противопожарната наредба, утвърдена от директора.
3. При възникване на пожар е необходимо да се уведомят незабавно органите на ППО като се посочи адреса на училището.
4. Да се започне незабавно гасене на пожара с наличните ППО съоръжения.

5. Организирано и без паника да се евакуират учениците и колектива, съгласно евакуационния план и конкретната пожарна обстановка.
6. Директорът и учителите напускат последни сградата, след извеждане на всички ученици

ТРАНСПОРТ И БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО

1. При придвижване от дома към училище всеки ученик и служител се задължава стриктно да спазва правилата по БД.
2. Всички кл. р-ли провеждат инструктаж с учениците по БД през първата учебна седмица в началото на учебната година.
3. Всички учители и възпитатели се задължават в края на всеки последен час да провеждат минутка за БД и да напомнят на учениците правилата за БД.
4. При транспортиране на материали и горива до местата им за складиране, да се поставя сигнализация по пътя на транспортиране из училищния двор.

ОКАЗВАНЕ НА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ ПРИ УВРЕЖДАНЕ НА ЗДРАВЕТО ПРИ РАБОТА

1.ПРИ РАНИ – прорезни, прободни, контузни, разкъсно – контузни и рани от ухапвания / от животни, насекоми и др. /

- ❖ раната да не се пипа с ръце
- ❖ да не се бърка в раната, за да се изчисти от попаднали в нея предмети, за да не се втикат по – дълбоко
- ❖ да не се маха съсирената кръв, защото може да се предизвика обилно кръвотечение
- ❖ раната се измива с кислородна вода и се превързва с марля и бинт

2.ПРИ ИЗГАРЯНИЯ

- ❖ от I – ва степен – поставяне на превръзка от 5 % разтвор от сода бикарбонат
- ❖ от II – ра степен – слага се само суха стерилна превръзка върху изгорената кожа – **ЗАБРАНЕНО Е ПУКАНЕТО НА МЕХУРИТЕ ПОРАДИ ОПАСНОСТ ОТ ИНФЕКЦИЯ**
- ❖ от III – та степен – засяга се не само кожата, но и долната тъкан и се получават дълбоки рани, освобождават се изгорелите места от дрехите и се изчаква лекар.

3.НАВЯХВАНИЯ, ИЗКЪЛЧВАНИЯ И СЧУПВАНИЯ

- ❖ при навяхвания – налагане на пристягаща превръзка
- ❖ при изкълчване – обездвижваща превръзка – **ЗАБРАНЯВАТ СЕ ВСЯКАКВИ ОПИТИ ЗА НАМЕСТВАНЕ**
- ❖ при счупване – обездвижване с шина или удобен предмет / дъска, дебел картон и др. / - **АБСОЛЮТНО СЕ ЗАБРАНЯВА НАМЕСТВАНЕ НА СЧУПЕНОТО !**
!!

4.КРЪВОТЕЧЕНИЯ

Притискане на кръвоносния съд с гумен маркуч, бинт или турникет над мястото на нараняването

5.ГЪРЧ

- ❖ Да се запази спокойствие, да се постави ученика далеч от остри и горещи предмети, да се разхлабят пристягащите дрехи
- ❖ Да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и да не се свестява, да не се дават течности

6.ПОВРЪЩАНЕ

Да не се дават вода или течности

РАЗВЕЖДАНЕ НА ИНСТРУКТИРАНИТЕ ИЗ РАЙОНА НА УЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ

1. План за евакуация на учениците в случай на пожар.
2. Последователност на действията:
  - 2.1.Съобщение за пожар – всеки, който констатира на тел . : **112**
  - 2.2.Евакуация на учениците – изпълнители директора и дежурните учители – има два варианта в зависимост от това коя сграда гори:
    - ❖ при пожар на основния корпус – учениците се настаняват в във физкултурния салон и в телевизионната зала
    - ❖ при пожар на долната сграда – учениците се настаняват в основния корпус на училището
    - ❖ извеждане на двора
  - 2.3.Проверка на учениците – всички класове се проверяват по списък от дневниците
  - 2.4.Местата, където следва да се разположат евакуираните
    - ❖ денем – изпращат се по домовете
    - ❖ вечер – в сградата, която не е пострадала при пожара
  - 2.5.Гасене на пожар – гасенето се организира и осъществява с помощта на наличните служители и противопожарни уреди – участват всички, които в момента са на работа.
3. Пътищата за евакуация – да не се пресичат, могат да се използват и прозорците на стаите.

След началния инструктаж следва регистрация в книга за начален инструктаж на инструктираните лица удостоверена с подписа на същия и датата на проведения инструктаж.

Издава се служебна бележка за инструктажа, която се съхранява в личното досие на работника или служителя.

НУ « Христо Ботев »

Утвърдил:
Директор: Д. Тодорова

ПРОГРАМА

за провеждане инструктаж на работното място

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

- 1.Инструктажът на работното място да се провежда индивидуално.
- 2.по изключение и при условие, че обучаваните работници, служители и учащи се работят на общо работно място да се ръководи / провежда / от прекия ръководител и лице / опитен работник /, определено от него с писмено нареждане за водещ – преподавателите по физическа култура, по производствено обучение и производствена практика, по ТИТ, по химия.
- 3.Писменото нареждане да съдържа :
  - ❖ дата на издаване
  - ❖ основание за водещ инструктажа на работното място
  - ❖ име, презиме, фамилия и длъжност или професия на лицето, което ще бъде водещ на инструктажа на работното място

4.Нареждането се връчва срещу подпис на лицата определени в него.

ИЗИСКВАНИЯ, С КОИТО ОСНОВНО ДА БЪДЕ ЗАПОЗНАТ И ОБУЧЕН РАБОТНИКЪТ, СЛУЖИТЕЛЯТ И УЧАЩИТЕ СЕ В УЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ

Преподавателят, който води учебно – възпитателния процес по физическа култура, запознава обучаваните с :

- 1.Работното място и проходите към него, основното и спомагателно обзавеждане, производствените процеси, както и редът, който трябва да се спазва в производственото помещение.
- 2.Основните правила за безопасна работа и начините за обслужване на машините, механизмите и електрическите съоръжения, с които се работи и техните предпазни устройства.
3. Инструментите, съоръженията и приспособленията, които се използват при работа, правила за служене с тях, тяхното опазване и значението им по отношение на предпазването от злополука.
4. Предназначението на находящите се на работното място или в производственото помещение санитарно – технически съоръжения и начинът за ползването им.
5. Средства за индивидуална защита, специално работно облекло, както и правилата за ползване и опазването им.
6. Опасните места и моменти в работата, усложненията и повредите , които могат да се

явят , причините за тях и мерките за предотвратяването им.

7. Местата, където има вредни изпарения, газове, прах и т . н.

ПРЕПОДАВАТЕЛЯТ, ВОДЕЩ ОБУЧЕНИЕТО :

1. Преподава своите умения и знания за безопасните и издържани от санитарно гледище начини на работа.
2. По време на обучението дава указания и разрешава извършването на производствени операции от обучавания.
3. Носи отговорност заедно с обучавания за неспазването на правилата по безопасност на труда и по време на обучението.

ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ИНСТРУКТАЖА

1. Инструктажът на работното място се счита за завършен след като ръководителят, разрешаващ самостоятелна работа се убеди, че работещият познава правилата за БЗТ за извършваната от него дейност.

ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ЗАНЯТИЯТА ПО ФИЗИЧЕСКО КУЛТУРА И СПОРТ

ФИЗКУЛТУРЕН САЛОН

1. Уредите трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени.
2. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.
3. Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части /винтове, обтегачи, възли, точки и др./.
4. Да се играе винаги с гимнастически постелки, които да намаляват удара при отскоци от уреди или от евентуални падания.
5. Да се осигуряват средства за увеличаване на триенето между контактните части на тялото и уреда /напр.магнезий за ръце при игра на високи уреди, за краката при игра на гредата и др.
6. Да се поддържа ред и последователност при изпълнението на упражнения, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и др. и крият опасност от сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплахи и др.
7. Ръководителят на упражнението трябва да оказва помощ при изпълнение на трудни елементи от упражненията и да осигури пазене в случай на несполучливи опити /напр. при подскоци и отскоци/.
8. Абсолютно необходимо е да се следи за физическото и психологическото състояние на учениците; при наличие на отклонение от нормалното да не се изисква изпълнение на трудните елементи.
9. На момичетата, навършили 15 годишна възраст, не могат да се възлагат физически упражнения, които могат да увредят или причинят деформация на органи в областта на малкия таз.
10. Задължително е учениците да имат спортно облекло. В час се допускат само ученици в игрално облекло.
11. Играта с топка да бъде с умерена сила, за да се предпазят от удар учениците, стъклата и осветлението.

12. Катеренето по шведската стена без наблюдението на учител е абсолютно забранено.
13. На учениците се забранява влизането във физкултурния салон без учител.
14. Забранява се ритането на топка в салона.
15. Забранява се внасяне на закуски в съблекалните и салона.
16. Забранява се дъвченето на дъвка по време на час по физическо възпитание.
17. Задължително е пазенето на съблекалните чисти.
18. Пушенето е абсолютно забранено.

ФИЗКУЛТУРНА ПЛОЩАДКА

1. Физкултурната площадка трябва да бъде постлана с масивна настилка /асфалт и др./ или сгурия, която да се полива ежедневно. Тя трябва да бъде с намалена твърдост, за да не се допускат наранявания на краката при бягане или на тялото при падания.
2. Баскетболните табла трябва да бъдат закрепени здраво и стабилизирани.
3. Траповете за скачане трябва да бъдат дълбоко разкопани.
4. При хвърляния на уреди строго да се съблюдава да няма хора на мястото около попаденията или в периметъра, в който би попаднал евентуално изпуснатия уред.
5. Местата за занимания по физическо възпитание трябва да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, настилка, разположението на уредите и др.
6. Организирането и провеждането на спортните игри в училищния двор става само в присъствието на преподавател. Не се допуска учениците да играят самостоятелно, без наблюдение от учител.
7. На учениците строго се забранява катеренето по дърветата в двора на училището, по оградата спортните съоръжения на физкултурната площадка и др.
8. Забранява се игра и хвърляне на остри или твърди предмети в училищния двор или физкултурната площадка.
9. Учениците се задължават строго да спазват указанията и изискванията на учителя, водещ часовете по физическо възпитание.
10. Ако по време на час по физическо възпитание топката падне на улицата, ученикът внимателно излиза на уличното платно под наблюдението на преподавателя.

С настоящата инструкция са запознати учителите, преподаващи физическа култура и спорт и класните ръководители от 1 до 4 клас.

Учителите по физическа култура и спорт да инструктират учениците от всички класове за безопасност по физическо възпитание.

Спазването на настоящата инструкция е задължително за всички.

За неспазване на инструкцията всеки ученик носи индивидуална отговорност.

Директор: .....
/ Д. Годорова/

ИНСТРУКТАЖ НА РАБОТНОТО МЯСТО НА ОГНЯРА

1. Да се ползват само стандартни и технически изправни горелки.
2. Горелката задължително да бъде заземена.
3. В непосредствена близост до горелката да има поставени за ползване, в случай на нужда, противопожарни уреди, съоръжения и средства по вид и количество, съответстващи на противопожарните норми.
4. Да не се допуска изместване на дюзата от отвора на пещта.
5. Преди запалване на горелката :
  - да се провери дали няма течове на гориво при съединенията на тръбопровода от уплътненията и състоянието им;
  - чрез раздвижване на кранчетата да се проверяват водомерните стъкла , повдигат се лостовете или се натиска пружината на клапаните, раздвижва се и запорната арматура
  - да се продуха пространството в пещта / това е изискване за безопасност /, а когато няма вентили за обезвъздушаване да се отворят принудително и леко предпазните клапани като пълненето се извърши бавно, за да се обезвъздуши котела и да не останат въздушни възглавници
6. Запалването на горелката да става автоматично. Включва се пусковият ключ от ел. таблото и се изчаква 35-40 сек., появяването на искра от запалването на сместа.
7. Забранено е запалване на горелката с конци и парцали напоени с нафта, бензин или др.
8. Опасно е повторното запалване на горелката, когато пещта е топла.
9. Горивните накрайници редовно да се почистват с игла.
10. При работа горелката да не се оставя без наблюдение. Задължително да се проверяват манометрите , ниво-показателите, предпазните клапани и резервните хранващи помпи .
11. Забранено е поставянето на горими материали в помещението на горелката и в склада за нафта.
12. Да не се допуска обливане на автоматиката, ел. хранването и външните части на горелката с гориво.
13. При евентуално процапване на гориво от нафтовата горелка да се постави съд за събирането му.
14. Горелката да се спира:
  - при изгаснал пламък;
  - при спиране вентилатора на горелката;
15. За спиране на горелката да се спазва следният ред:
  - спиране на горивото чрез спирателния кран;
  - изключване ел. двигателя на горелката.
  - наблюдение на манометъра и ниво-показателните стъкла
16. При поява на повреди или нарушения в нормалната работа горелката да се спира. Ремонтването да се извърши от специалист.
17. Ремонт, обслужвания и настройки по време на работа на горелката се забраняват.
18. Ако при работа на котела се получи недопустимо отклонение на някои от основните му параметри или се получи неизправност в някоя от системите на котела той трябва да бъде спряна незабавно от автоматиката и защитите без намесата на обслужващия персонал, който не трябва да допуска повторното му включване, дори и ръчно, докато не бъдат отстранени причините за действие на съответната защита.
19. При пожар:
  - спира се притокът на гориво от спирателния кран;

- изключва се ел. двигателя на горелката;
- насочва се към мястото на пожара изправен пожарогасител;

20. Да се води редовно дневник за записване на данните от работата на котела, на резултатите от проверката за техническото му състояние, за състоянието и изправността на спомагателните съоръжения, водопоказателните уреди, предпазните клапани, захранващите устройства, средствата за автоматика и защита, продължителността на продухването и други данни, указани от ръководството на училището.

ЗАПОЗНАТИ:

1. С. Радев

Директор:

/Д. Тодорова/

ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА ПРИ ПОЧИСТВАНЕ И ХИГИЕНИЗИРАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО ОТ ЧИСТАЧИ И РАБОТНИК ПО РЕМОНТ И ПОДДРЪЖКА

1. По време на работа с опасни за здравето химикали прозорците на класните стаи, кабинетите, залите и канцелариите задължително да се отварят.
2. При работа с препарати, нараняващи кожата да се ползват ръкавици и се пазят останалите части на тялото.
3. Почистването на прозорците да се извършва след внимателно отваряне на същите и на изправни маси или стълби.
4. При почистване на прозорците или подмяна на осветителните тела качването и слизането да става изключително внимателно при спазване правилата за безопасност.
5. Изпълнението на служебните задължения да става само с работно облекло.
6. Събраните отпадъци и листа от двора на училището да се изхвърлят. Забранено е запалването на събраните листа и отпадъци.
7. При забелязани счупени стъкла, контакти и електрически ключове да се съобщи веднага на домакина на училището. Да не се пипат или правят опити да се отстраняват без знанието на длъжностното лице.
8. При подмяна на осветителните тела, ремонт УТС, съоръжения, машини, печки, елки, пишещи машини, компютри, кафеварки и др. задължително същите да се изключват от електрическата мрежа.
9. Извършването на ремонта на електрическите табла да става само при успоредното изключване на електрическата мрежа.
10. След приключване на учебните занятия за деня, чистачките задължително проверяват за забравени електрически уреди, УТС и осветление.
11. Преди началото на учебните занятия по време на отоплителния сезон огнярът всяка сутрин проверява състоянието на радиаторите в класните стаи. При констатирани нередности незабавно уведомява домакина или училищното ръководство.
12. Преди началото и след края на учебните занятия работникът по поддръжка и ремонт задължително проверява състоянието на вратите, прозорци, чинове, маси, бюрата, шкафовете и осветлението. При констатиране на нередности незабавно пристъпва към отстраняването им като своевременно уведомява училищното ръководство.
13. Почистването на паркета става през ваканцията, като чистачките спазват правилата за работа с опасни химикали.

ЗАПОЗНАТИ:

Директор:

/Д. Тодорова/

Н У « Х р и с т о Б о т е в »

Утвърдил:
Директор: Д. Тодорова

Програма

**За провеждане на периодично обучение по безопасност и здраве при
работа**

ПОЛОЖЕНИЯ НА ТРУДОВОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Периодичният инструктаж е проведен с учениците от училището от С. Затърлиев. Настоящият инструктаж се провежда с цел да се избегнат нещастните случаи, травми и наранявания с оглед опазване живота и здравето на учениците по време на учебните занятия, както и по време на извънкласни и извънучилищни мероприятия.
2. За целта на учениците се запознават с общия ред, правила и изисквания, които трябва да се спазват и със съществуващите опасности в района, които трябва да знаят.
3. Учениците са длъжни да спазват следните изисквания

РЕД ЗА ВЛИЗАНЕ, ДВИЖЕНИЕ И ПРЕБИВАВАНЕ В УЧИЛИЩЕ

1. При придвижване от дома до училище и обратно всеки ученик стриктно спазва правилата за движение по улиците и пътищата.
2. Провеждането на учебните занятия става по установения ред на две смени .
3. Влизането на учениците в сградата за започване на учебните занятия става след строяването им по класове на определеното за целта място в училищния двор.
4. Напускането на двора на училището от учениците по време на занятия и пресичането на улицата става само с придружител учител или помощен персонал за учениците от I до IV клас.
5. Забранява се безпричинното влизане в сградата преди и след занятия.
6. Забраняват се закъсненията за час без уважителни причини или преждевременно напускане на занятията.
7. Влизането на външни лица в сградата на училището става само с разрешение на дежурния учител или ПОП.
8. Придвижването по коридора става спокойно, без тичане и блъскане, само от дясната страна .
9. Категорично се забранява на учениците да тичат, скачат, да се боричкат в коридорите и класните стаи.
10. Забранява се игра с топка в стаите.
11. Пет минути преди започване на учебния час учениците заемат работните си места.
12. Организирането и провеждането на спортни мероприятия, игри и състезания във физ. салон или училищния двор става само в присъствието на преподавателя.

13. Ако по време на спортни игри или в час по физическо топката попадне извън училищния двор / на улицата /, ученикът внимателно я взема под наблюдението на учител.
14. Забранява се на учениците при отсъствие на учител да вдигат шум в сградата. При лошо време спокойно изчакват в класните стаи, а при хубаво време излизат на двора .
15. Забранява се на учениците консумация на закуски в коридора и класните стаи.
16. По време на природни бедствия , аварии, пожари и др., учениците задължително спазват указанията на учителя .
17. На учениците се забранява да боравят с ел. уреди в отсъствието на учител, както и да включват и изключват осветлението без причина.

СЪЩЕСТВУВАЩИ ОПАСНОСТИ И ВРЕДНОСТИ

1. Категорично се забранява на учениците да боравят с УТС и пособия в отсъствие на учител.
2. Категорично се забранява на учениците да пипат счупени ел. ключове и контакти. При откриване на такива са длъжни да уведомят учител или служител на училището.
3. Учениците по време на час работят с УТС и химикали под ръководството на учител.
4. Не се разрешава на учениците да играят с пръчки и остри предмети, да хвърлят камъни, да се катерят по дърветата в двора, по оградата и баскетболните табла.
5. При зимни условия не се разрешава на учениците да хвърлят снежни топки и да се пързаят по леда в двора.
6. Забранява се на учениците да блъскат вратите на стаите и кабинетите, да се качват по решетките на радиаторите и по чиновете и по работните места .
7. Категорично се забранява качването по первазите на прозорците.
8. Категорично се забранява на учениците катеренето по спортните съоръжения във физ.салон без разрешение на преподавателя.

ХИГИЕНЕН РЕД И РЕЖИМ НА УЧЕБНИТЕ ЗАНЯТИЯ, ОТДИХА И ХРАНЕНОТО

1. Режимът на занятията е установен в училищните правилници и задължително се спазва от всички ученици.
2. По време на голямото междучасие дежурните учители осигуряват реда в сградата и проветряването на класните стаи.
3. Медицинското лице, обслужващо училището, контролира хигиената в училищната сграда .
4. Медицинският специалист от здравния кабинет на училището следи за здравното състояние на учениците и оказва долекарска помощ.

БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО В РАЙОНА НА УЧИЛИЩЕТО И ИЗВЪН НЕГО

1. Всички класни р – ли провеждат инструктаж с учениците за БД през първата учебна седмица в началото на учебната година.

2. Кл . р- ли на I и II клас изискват от техните родители декларация от кого ще се взима и води детето и попълнен маршрутен лист за най – краткия път от училище до дома, с който се запознава всеки ученик.
3. Учителите се задължават в края на всеки последен учебен час да провеждат “ минутка “ за безопасно движение и да напомнят на учениците правилата за безопасно движение.
4. Забранява се на учениците по време на занятия да напускат училищния двор.
5. След приключване на занятията учениците от началните класове се прибират, придържайки се към посочения от тях и техните родители най – кратък и безопасен път, спазвайки правилата за движение.
6. При организирано придвижване на учениците, същите задължително спазват указанията и инструкциите на учителя.

ПОЖАРНА И ВЗРИВНА ОПАСНОСТ

1. Забранява се носенето на кибрит и запалки в училището и палене на огън от учениците.
2. При възникване на пожар се спазват основните правила и се използват определените средства за гасене на запалвания / при необходимост се провежда евакуация/

ДЕЙСТВИЯ ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

1. При усещане на първите признаци на земетресение да не се напуска самостоятелно или в паника сградата.
2. Да се заемат местата до вътрешните стени на стаите или коридорите, които са по – устойчиви на въздействието.
3. След преминаването на първия трус незабавно да се изключат : отоплителната система, ел. уредите и осветлението в сградата .
4. Под ръководството на учителите да се напуснат класните стаи и кабинетите при спазване на плана за евакуация.
5. Да се спазва евакуационния план на училищната сграда .
6. След напускане на училищната сграда да не се застава на разстояние по –малко от височината и.
7. Да се избягва стоенето под електрически стълбове.
8. Завръщането в сградата става само след съобщение на компетентните органи за преминала опасност, предадено по националното радио.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Настоящият периодичен инструктаж се провежда в началото на учебната година и след всяка ваканция .
2. Проведеният инструктаж се удостоверява с подписите на инструктираните

Провел инструктажа: .....

/В. Щерева/

Директор: .....

/Д. Тодорова /

Утвърждавам:.....
Директор: Д. Тодорова

ИНСТРУКТАЖ ЗА РАБОТА С КОМПЮТРИ

Задължения на ученика

1. Учениците влизат в компютърната зала само в присъствието на преподавателя.
2. Всяко работно място в компютърния кабинет е номерирано и постоянно за работещите на него ученици по време на курса на обучение.
3. Учениците в началото на курса на обучение се подписват в книгата за инструктаж, че са запознати с техниката на безопасност и правните и етични норми в компютърните кабинети .
4. Всеки ученик носи персонална отговорност за състоянието на хардуера и софтуера на своето работно място.
5. Захранващото напрежение на компютърната техника се включва само от преподавателя.
6. Компютрите се включват само след разрешение на преподавателя при спазване на необходимата последователност.
7. Между включването и изключването на компютъра да се изчаква най-малко 10 секунди.
8. Разположението на видеомонитора, клавиатурата и работещия с тях трябва да отговаря на следните изисквания: разстояние между очи и екран 0,50-0,70м разстояние между очи и клавиатура 0,45-0,50м.
9. Не се разрешава на учениците да използват компютърната техника за лични нужди.
10. Не се разрешава на учениците да инсталират и деинсталират софтуер без разрешение на преподавателя.
11. Забранява се използването на лични дискети и оптични дискове от обучаваните.
12. Забранява се разлепването и унищожаването на гаранционните лепенки ,поставени върху компютърните кутии.
13. Да не се мести компютъра и неговите части; да не се теглят и огъват кабелите, да не се изключват или свързват от учениците периферните устройства.
14. Да не се удря грубо по клавиатурата и бутоните на мишката.
15. Да не се внасят хранителни продукти и напитки в компютърните кабинети.
16. Да не работи продължително време на компютъра.
17. Ако по време на учебните занятия ученик констатира хардуерна повреда или неизправност, длъжен е да съобщи незабавно на преподавателя, за което се съставя констативен протокол, на който се подписват и двете страни-обучаем и преподавател.
18. При внезапно спиране на тока компютрите веднага се изключват.
19. При видими промени (спадане на напрежение, силно трептене на монитора и др.) да се уведоми преподавателя.
20. При евентуално късо съединение и други подобни незабавно да се изключи компютъра и се уведоми преподавателя.
21. След приключване на учебните занятия учениците са длъжни да изключат компютрите и оставят подредено и чисто работното си място.
22. При неспазване на изискванията по т.4 от настоящия правилник, както и при занимания с компютърни игри и софтуер различен от изучавания, ученикът се наказва съгласно действащия правилник за вътрешния ред в гимназията.

Правни и етични аспекти при работа с персонални компютри

1. Училищната компютърна мрежа и Интернет се използват от учениците само с образователни цели.
2. Забранено е използването на мрежата за извършване на стопанска или незаконна дейност.
3. Учениците не трябва да предоставят лична информация за себе си и за своите родители като име, парола, адрес, домашен телефон, месторабота, служебен телефон на родителите , без предварително разрешение от тях.
4. Не се разрешава изпращане или публикуване на снимки на ученици, техни близки и учители, без предварително съгласие на съответното лице.
5. Учениците не трябва да приемат срещи с лица с които са се запознали в Интернет ,освен след съгласието на родителите.
6. Учениците са длъжни незабавно да информират преподавателя, когато попаднат на материали с вредно или незаконно съдържание като порнография, проповядване на тероризъм и насилие, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.
7. Учениците не трябва да изпращат или отговарят на съобщения, които са обидни, заплашващи или неприлични.
8. Учениците не трябва да отварят приложения на електронна поща, получени от непознат подател.
9. Забранено е изпращането на анонимни или верижни съобщения.
10. Забранено е извършването на дейност , която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи.
11. Забранява се използването на чуждо потребителско име и парола.
12. Учениците не трябва да предоставят неверни данни за себе си.
13. Забранено е използването на нелицензиран софтуер, на авторски материали без разрешение, както и всяка друга дейност , която нарушава авторските права.
14. При работа в мрежата учениците трябва да уважават правата на другите и да пазят доброто име на училището.
15. Всички съобщения, адресирани до други субекти в мрежата, трябва да отговарят на международния Интернет етикет.